

Jakie powinno być żywienie kur niosek?

Autor: dr Tomasz Hikawczuk

Data: 5 listopada 2018

Kury nioski jako element produkcji drobiarskiej stanowią ważny odsetek na rynku jaj w UE. Na przestrzeni lat wiele zmienia się w kwestii ich utrzymywania. Wiemy jak powinno wyglądać żywienie kur niosek.

W związku z uwarunkowaniami prawa europejskiego w ostatnich latach zaczęto odchodzić od systemów klatkowych utrzymania kur niosek na rzecz ulepszonych klatek. Ich stosowanie obowiązuje od 1 stycznia 2012 r., odchowu wolnowybiegowego, bądź też produkcji organicznej lub ekologicznej. O ile systemy bateryjne były dyskusyjne, biorąc pod uwagę dobrostan zwierząt, o tyle ptaki utrzymywane w klatkach wymagały niższego zapotrzebowania na energię w porównaniu z wybiegowym systemem odchowu.

Na co warto zwrócić uwagę przy kompletowaniu paszy?

Zapotrzebowanie na składniki pokarmowe u kur zależy od wielu czynników:

- Rasy, bądź ras zastosowanych w przypadku otrzymanego mieszańca rasowego (hybrydy);
- Kierunku użyteczności (nioski towarowe, reprodukcyjne);
- Masy ciała (kury lekkie potrzebują wyższej koncentracji składników pokarmowych w mieszankach w porównaniu z kurami cięższymi);
- Wiek kur;
- Fazy nieśności;
- Systemu utrzymania.

Kury utrzymywane w gospodarstwie przydomowym.

Prawidłowe żywienie kur niosek

W bilansowaniu mieszanki niezbędne jest zwrócenie uwagi na zawartość energii metabolicznej, białka ogólnego, włókna surowego, składników mineralnych i aminokwasów. W okresie nieśności ważne jest zaopatrzenie organizmu nioski w Ca. **Do mieszanki wprowadzany jest on w postaci kredy pastewnej, dolomitu lub form organicznych pozyskanych ze skorup muszli.** Ponadto istotnym elementem żywienia kur niosek jest stosowanie jednorodnych mieszanek bez gwałtownych zmian ich składu komponentowego. Może to negatywnie wpłynąć na nieśność, a także mieć negatywny wpływ na zmiany składu mikroflory przewodu pokarmowego.

Ważną rolę w zachowaniu ptaków odgrywa forma podawanej paszy. Pasza granulowana zwiększa bezczynność ptaków, co może wywoływać w stadzie pterofagię lub kanibalizm. Stąd w żywieniu dorosłych niosek stosowana jest pasza sypka. **Jednak minusem jej stosowania jest selektywny wybór dużych cząstek pokarmowych przez kury, co może wiązać się ze stratami, szczególnie składników mineralnych zawartych w mieszance.** Stąd ważnym staje się fakt, aby składniki mineralne były podawane w postaci grubych cząstek pokarmowych, stanowiąc stabilne źródło wapnia.

Podstawą w żywieniu kur niosek towarowych są pasze treściwe.

Z punktu widzenia zdrowotności i prawidłowego działania przewodu pokarmowego ważny jest również dodatek do mieszanki całego ziarna zbóż lub zagwarantowanie ptakom dostępu do żwirku. To wpływa na efektywniejsze rozdrobnienie cząstek pokarmowych w żołądku mięśniowym, a także zwiększa sekrecję kwasu solnego obniżającego pH w przewodzie pokarmowym. **Dzięki temu żołądek mięśniowy jest skuteczną barierą przeciwdziałającą przedostawaniu się bakterii patogennych do dalszych odcinków przewodu pokarmowego.**

Alternatywne formy żywienia

Jedną z alternatyw dla niosek jest żywienie organiczne lub ekologiczne. Mają one swoje zalety i wady. Podstawowym założeniem jest stosowanie w diecie ptaków komponentów paszowych, w produkcji których nie stosowano pestycydów i nawozów sztucznych. **W przypadku podawania nioskom pasz pochodzących z produkcji rolnej metodami ekologicznymi uzyskuje się od kur jaja większe o 2–6% niż od niosek utrzymywanych w klatkach.** Jednak wiąże się to ze wzrostem kosztów żywienia ze względu na wzrost wykorzystania paszy na produkcję jaja.

Tab. 1. Przykładowy skład mieszanek dla niosek w okresie odchowu i nieśności

Nioski do 7 tygodni	Nioski 14–16 tygodni	Nioski średnie nieśność >85%
--------------------------------	---------------------------------	--